

הסיבה השנייה היא פרוזאית יותר: הגוש האסיאתי החדש רואה בערבים בן-ברית טבעי, הן מבחינה גזעית וסוציאלית והן מבחינת מספר אקולוגי, בעוד שישאל זרה להם. הגוש הסובייטי מנסה להתקרב אל הערבים הלוחמים נגד המערב ואל הודו, בעוד שהמערב מנסה לפייס את הערבים, בעיני מור רח ומערב כאחד אין מדינת ישראל שקולה כנגד 6 קולות המדינות הערביות ולמלינוי אורחיהן.

במצב זה יש להתפלל כי משלחת ישראל יצאה מן המאבק הזה בשן ועין, וכי ההחלטות הערביות נדחו. אולם תוצאה זו לא יכלה לשטש את החשד כי גרמו לה לא תבונה הרבה של מדינת ישראל, אלא אי-כשרם הדיפלומטי של הערבים, ובעיקר ה-מצרים, שהפריזו בקיצוניותם במידה שהר-חיקה מהם גם את ידיהם. מאחר שהערבים נסוגו מעמדתם בעוד מועד, לא היתה אפשרות לבחון את הסולידריות של הגוש האפ-ראסי בהצבעה מכרעת.

החלון לא נפתח. כשאמר שר החוץ כי משלחתו "יצאה בשלום" מן המבחן, לא יכול היה להתלצל מן העובדה שתוצאה זו היתה מקרית למדי, וכי סכנת הבדידות המדינית של ישראל באו"ם תהפוך את המדינה תלויה יותר ויותר בחסדם של האמריקאים. אולם שר החוץ לא הצביע על כל דרך אפשרית לפרוץ מן הכיתור.

דבר אחד היה ברור: פריצה החוצה, אל המרחב, יכולה לבוא רק ע"י מעשה מדינאי גדול, רבת-נופה, שיגשור גשר ראשון בין מדינת ישראל ובין מדינות אסיה. לא היה זה מעשה קל, כי מדינות אסיה אינן רוצות כיום בשותפות עם ישראל, המפר'יעה להן להתקשר עם הערבים. לפיכך חייב מעשה מדינאי גדול זה להיות מלווה בהצעה מהפכ-נית להסדר חוש של יחסי ישראל-ערב*.

העובדה המקשה על מעשה זה ועל הכנ-תו היא חוסר כל מגע דיפלומטי חקיין בין הקריה ובין המרחב שבין טול כרם ומאניהל באי-הפליפנים. אף כי כמה מדינות אס-אסיות הכירו בישראל, לא קיים שגריר ישר-אל באסיה, או שגריר אסיאתי בישראל. המ-דינה העיקרית במרחב-הרבותי, הודו, לא גיל-תה כל נכונות להחליף נציגים דיפלומטיים, לא נתנה הסבר. הנימוק הגלוי לעין: הודו רוצה לזכות בקשמיר, המאוכלסת מושלמים, אינה רוצה להרגיז במעשה ידידותי כלפי מדינת ישראל. ואילו ההצעה להקים ציריות ישראליות בראנגון שבבורמה או בבאנגקוק שבתאי לא נתקבלה, משום מה, ע"י משרד החוץ. משרד החוץ היה סבור כי ההוצאות הכרוכות בהקמת ציריות במדינות כה מע-טות-חשיבות אינן מוצדקות, התעלם מן ה-תקנה כי ציריות אלה עשויות לשמש חלון ראשון למרחב זה.

אין במה להופיע. חשוב לא פחות מחוסר הנציגות הרשמית הוא חוסר הנצי-גות הבלתי-רשמית. אף כי נציגי ישראל הש-תתפו בכמה כינוסי מלומדים באסיה, לא הו-פיעה משלחת ישראל בשום הזדמנות רבתית ותג'ית במרחב מאז קונגרס ניר-דלהי, לפני הקמתה של מדינת ישראל. הסיבה: אין ל-ישראל במה להופיע.

כשהזמנה ישראל להשתתף בפסטיבל סר-טים בהודו, הסתכל הפקיד המוסמך בתוצרת הסרטים הישראלית, החליט כי מוטב לא להופיע כלל מאשר להציג סרטים נחותים, שיעוררו בוז לישראל. שיקולים דומים מנעו הופעת משלחות ישראליות בתחרויות של טניס, או ארגון סיורים של כדורגל. בהעדר גייסות כאלה נשארה פעולת הנציג הלא-רשמי של ישראל בהודו, שהוא למעשה קצין-הסברה המספק חומר ישראלי לעתונות ההודית המעוניינת בו**, כמעט מעשה ישר-אלי יחיד במרחב-רבותי זה.

פקידים גבוהים של משרד החוץ מקחים כי מצבה של ישראל בשטח זה ישתפר ל-אט, במרוצת השנים, אולם אינם יכולים להצביע על נימוק משכנע שיגרום לכך. בינתיים יש מקום רב יותר לחשש ההפוך: כי המהפכה העיקרית של מחצית-המאה ה-קרוכה, התלכדותו של גוש אפראסי שיהפוך יותר ויותר גוש שלישי בעולם, יטיל צל כבד על מדינת ישראל, במקום לשמש לה רקע פוליטי וכלכלי טבעי.

* אחת ההצעות הרבות שהושמעו: פניית נשיא ישראל לשרי ג'והארלאל ניהרו, כנציג המדינה האסיאתית הניטרלית החזקה ביותר, לתווך א'שית בין ישראל וארצות ערב. ** אחת הפעולות של הנציג פולאק. הופעה בועידת הקואופרטיבים ההודיים, בה הזמן באי-כח ישראלי להיות נוכח.

הגורם העיקרי שיקבע את יחסו אל הגורם האסיאתי-האפריקאי המתגבש והולך לגבי ישראל היא

הגורם המפוקפק:

הודו (שראש משלחתה סאדאר מאליק מדיין) את בנו בתמונה למעלה, ואחד ממדינאיה, סר ח'זאר חאייא חאן, לשעבר ראש ממשלת פונג'אב, מקבל אינפורמציה (בתמונה למטה). הודו גילתה בעבר אהדה מוסווית לישראל מאחר שגם היא נאבקה עם מדינה מוסלמית, פאקיסטאן. אולם בנסותה לגבש חזית אחידה של כל מדינות אסיה הדרומית ואפריקה הצפונית, שתוכל למעשה לשלוט באו"ם אם תתחבר עם חזית אחידה שנייה של ארצות אמריקה הדרומית נאלצת הודו להקריב את ישראל על מזבח יחסיה עם הערבים, משלימה בזאת ניתוק ישראל במרחב-הרבותי בו היא חיה.

רות המוחלטת כמעט של המשלחת הישראלית באו"ם, נציג ישראל סדר אלף-בית) בין שני אויבים, נציגי עיראק והלבנון, כשלפניו לסעון את סענותיהם ביחס לאיחוד ארצם ועריכת בחירות כלליות בה.

זה בשתי התמונות למעלה, המראות את נציג ישראל, אמיל נג'אר, פבלוב (שמאל). האפשרות השלישית: הצטרפות לגוש אסיאתי - מן הישראלית עם ארסארי סודירדי האידונסית, בועדה התרבותית.

